

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY DO 1. ROČNÍKU GJK – OSP 1. KOLO 12. 4. 2017

Motto: „Skrze barvu mluví živel ohně, skrze slovo vzduch, voda pak skrze tón a země skrze tvar. Dotek živlů inspiruje filosofa k úvahám o podstatě světa, přírodovědce o jeho povaze, matematik hledá jeho vztah k číslu, umělec se živlem vyslovuje.“ Ať se vám tedy daří ve všech částech našeho testu!

Úkoly 1. – 10. vycházejí z příloženého textu. Přečtete jej pečlivě a úkoly řešte přímo do zadání zakroužkováním písmene u správné odpovědi, případně ANO/NE. Správná je vždy pouze jedna odpověď.

1. Jakým českým synonymem lze nahradit slovo *katechismus* (ř. 3) tak, aby se co nejvíce blížilo významu použitému v textu? 0 / 1 bod

- A) čítanka
- B) doktrína
- C) nauka
- D) jazyk

2. Jaké české slovo nejlépe odpovídá pojmu *kádrovat* (ř. 11)? 0 / 1 bod

- A) prověřovat
- B) zpochybňovat
- C) kritizovat
- D) pochybovat

3. Jakými antonymy (slovy opačného významu) lze nahradit cizí slova *empirické* (ř. 11) a *konzervativní* (ř.12) použitá v textu tak, aby zůstal zachován původní kontext? Označte řádek, který obsahuje pouze správné výrazy.

- A) nevědecké; skandální 0 / 1 bod
- B) racionální; mýtické
- C) naivní; experimentální
- D) teoretické; moderní

4. Který z pojmů bychom měli použít ve vynechaném místě na ř. 20, aby byl zachován význam a kontext?

- A) soubor 0 / 1 bod
- B) společnost
- C) organizaci
- D) osnovu

5. Rozhodněte, zda jsou následující možné významy pojmů *princiální*, *elementární* a *archetypální* v daném kontextu použitelné coby charakteristika živlů. 0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 / 2,5 / 3 body

A) principiální – zásadový	ANO NE
B) principiální – zásadní	ANO NE
C) elementární – částicový	ANO NE
D) elementární – jednoduchý	ANO NE
E) archetypální – prapůvodní	ANO NE
F) archetypální – vzorový	ANO NE

6. V čem spočívá souvislost živlů a písma? Zaškrtněte, zda dané výroky platí (tj. vycházejí z textu).

0 / 1 / 2 / 3 / 4 body

A) Živly se mají k tělesům stejně jako písmena ke slovům.	ANO NE
B) Povahu živlů vystihuje smysluplná řeč.	ANO NE
C) Povahu živlů vystihuje žvanivé a nutkavé mluvení.	ANO NE
D) Živelnost je základní podstatou příběhu.	ANO NE

7. Co se z textu dovíme o charakteristice živlů? Zaškrtněte, zda dané výroky platí (tj. vycházejí z textu).

0 / 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 / 7 / 8 bodů

A)	Podstata živlu je založena na pohybu.	ANO	NE
B)	Živel je nejmenší částicí všech těles.	ANO	NE
C)	Tělo podle starých myslitelů označuje pouze živé organismy.	ANO	NE
D)	Živly jsou základní složkou těles.	ANO	NE
E)	Živly představují trpné, tj. pasivní složky těles.	ANO	NE
F)	Působení živlů je nepředvídatelné.	ANO	NE
G)	Živly jsou podobně jako tělesa a živé organismy tvarovatelné a jasně ohraničené.	ANO	NE
H)	Působení člověka nemá na živly žádný vliv.	ANO	NE

8. Autor textu vysvětluje *aperatickou* a *peratickou* povahu jsoucen. Odpovídá vlastnostem živlů povaha *aperatická*, či *peratická* (ř. 77)?

0 / 1 bod

- A) peratická
B) aperatická

9. Autor některá slova píše kapitálkami (velkými písmeny – např. ř. 14, 17, 29, 32). Jaký je důvod tohoto zápisu, o jaká slova se jedná?

0 / 1 bod

- A) Jedná se o odborné termíny.
B) Upozorňuje na jiný význam slova.
C) Jedná se o původní podobu – znění slova.
D) Jedná se o citát či parafrázi.

10. V závěrečné části textu se popisuje princip *efektu motýlích křídel* (ř. 72-79). Která z následujících definic tento jev popisuje?

0 / 1 bod

- A) Vyjadřuje míru neuspořádanosti či náhodnosti v rámci uzavřeného systému.
B) Jestliže na těleso nepůsobí žádné vnější síly nebo výslednice sil je nulová, pak těleso setrvává v klidu nebo v rovnoměrném přímočarém pohybu.
C) Vyjadřuje citlivou závislost vývoje systému na počátečních podmínkách, jejichž malé změny mohou mít za následek velké variace v konečném výsledku.
D) Proti každé akci vždy působí stejná reakce.

Otázky 11. – 14. již nevycházejí přímo z přiloženého textu. Na otázku č. 11 odpověďte do vyhrazených řádků.

11. Jeden ze starořeckých filosofů zabývající se živly pronesl následující výrok. Pokuste se jej interpretovat.

0 / 1 / 2 / 3 body

*Oheň žije smrtí země
a vzduch žije smrtí ohně,
voda žije smrtí vzduchu,
země vody.* (Hérakleitos, zlomek B 76)

Ú úloh 12. - 14. vpisujte odpovédi do vyhrazených polí

12. Doplňte, které z písmen A až E označuje nejmenší (tzv. ohňové) číslo

a největší (tzv. zemní) číslo

$$A = (6.7).(2016 .2017)$$

$$B = (6.7).(2016 + 2017)$$

$$C = (6 + 7).(2016 .2017)$$

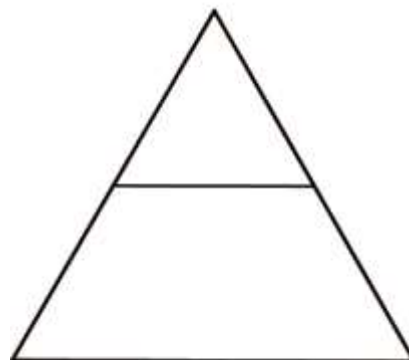
$$D = (6 + 7).(2016 + 2017)$$

$$E = (6 + 7) + (2016 + 2017)$$

0 / 2 / 4 body

13. Rovnostranný trojúhelník se střední příčkou (viz. obr. 1) je symbolem prvku *vzduchu*. Dvě vzdušné bytosti - víly Hóra a Dóla - obcházejí každá jednu část trojúhelníku: Hóra jde po obvodu části horní (tou je horní, menší trojúhelník), Dóla kráčí po obvodu části dolní (tou je spodní lichoběžník). Dráhy tedy mají společný úsek – střední příčku.

- a) Jestliže Hóra potřebuje k ujití třetiny celé své cesty m stejně dlouhých kroků, pak Dóla bude na ujití celé své cesty potřebovat právě takových kroků, což je krát více / méně, než na ujití celé své cesty potřebuje Hóra (správné ze slov „více“ / „méně“ zakroužkujte).

obr. 1

0 / 1 / 2 / 3 / 4 / 5 body

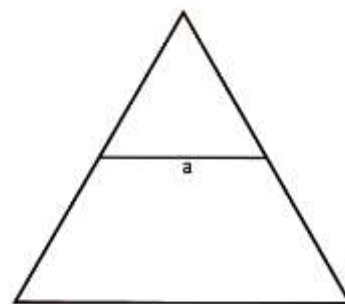
- b) K pokrývání území používají víly lehké vzdušné dlaždice tvaru velmi malého rovnostranného trojúhelníku. Pokud Dóla potřebuje k pokrytí vnitřku svého lichoběžníku $n^2 + 2$ dlaždic, bude k pokrytí celého velkého trojúhelníku potřeba takových dlaždic.

0 / 1 / 2 body

- c) Oběma vilám trvá obchůzka jejich území stejně dlouho. Znamená to, že rychlost Hóry musí být o procent menší oproti rychlosti Dóly.

0 / 1 / 2 / 3 / 4 body

- d) Necht' má střední příčka trojúhelníku délku a (viz. obr. 2). Pak průměr kružnice, která má stejný obvod jako celý velký trojúhelník, činí .

obr. 2

0 / 0,5 / 1 / 2 body

14. V algebře živilů zavádíme na množině nezáporných čísel čtyři živlové operace:

Operace VODA : $X \Delta Y = X - Y$ (X minus Y , $X \geq Y$)

Operace ZEMĚ: $X \circ Y = X + Y$ (X plus Y)

Operace OHENĚ: X = X^2 (X umocněno na druhou)

Operace VZDUCH: $X * Y = \sqrt{X \cdot Y}$ (druhá odmocnina ze součinu X krát Y)

- a) Pro které číslo Z platí rovnice: Z = $Z * Z$

$Z = \dots\dots\dots$

0 / 1 / 2 / 4 body

- b) Vyčíslete výraz: $V =$ $3 \Delta 1$ $*$ $3 \circ 1$

Výsledná hodnota $V = \dots\dots\dots$

0 / 1 / 2 / 3 / 4 body